

-XXII-

Daugiau bibliografinių duomenų, pavyzdžiui, apie A. Pabrėžos raštus, apie P. Šrubauskį ir kt., yra M. Valančiaus (1801-1875) knygoje „Žemajtiu viskupistę“ (1848).

-105-

265. Giedraitis, J. A. <...>. Literatūra: <...> Pabrėža, J. A. J. A. Pabrėžos laiškai kun. J. K. Gintilai. Paskelbė K. Sendzikasj. Mūsų senovė (K.), t. 2, Nr 4(9), 1939, p. 662.

-147-

Janikavičius Antanas. 408. <...> Literatūra: <...> Pabrėža, J. A. J. A. Pabrėžos laiškai kun. J. K. Gintilai. Paskelbė K. Sendzikasj. Mūsų senovė (K.), t. 2, Nr 4(9), 1939, p. 661–662.

-356-

Rucevičius Silvestras. 1027. Bona, Džiovanis. Išguldimas afieras mišių šventu... trumpay... sudietas. [Iš lot. k. vertė S. Rucevičius], <...> Versta iš italų kardinolo Dž. Bonos veikalo „Apie liturgijos dalykus“. V. Biržiška teigia, kad šios knygelės vertėjas esąs S. Rucevičius, kuris 1809 m. rugs. 7 d. laiške J. A. Pabrėžai rašė, kad norįs gauti dalį tų išlaidų, kurių turėjęs, spausdindamas knygelę savo lėšomis.

-369-

Skrodzakis Kazimieras. 1050. <...> Literatūra: <...> Pabrėža, J. A. J. A. Pabrėžos laiškai kun. J. K. Gintilai. Paskelbė K. Sendzikasj. Mūsų senovė (K.), t. 2, Nr 4(9), 1939, p. 663.

-501-

Daukantas Simonas. 74. <...> Pluoštas 10. Mujzelis [ir kt. 25 dainos]. [34] p. 10.5 x 17 cm. — Dalis dainų rašyta J. A. Pabrėžos ranka. <...> Pluoštas 13. Zingy Kurlandische. [Kuržemės daina],-Ryibos oželis. [5]p. sugaid. 11,6x 18,8cm. — Rašyta J. A. Pabrėžos ranka. — I-oji daina latvių k. <...> Pluoštas 15. Eylos. — Zihngy Kuhrzemiszka. [Kuržemės dainos]. [16] p., kustodai, su gaid. 10,9 x x 16,6 cm. — Rašyta J. A. Pabrėžos ranka. — 2-oji daina latvių k.

-504-

Daukša Edvardas Jokūbas. 97. Daukša, E. J. [Poezijos rinkinys]. B. v., [apie 1854-1858]. 323 p. 20x13 cm.— Tekstas lenkų, lietuvių, rusų, vok. ir pranc. k. Даукша, Э. И. Сборник поэзии. Rinkinį sudaro įvairaus pobūdžio ir žanro kūrinėliai: šalia originalių paties E. J. Daukšos eilėraščių, yra A. Mickevičiaus poemos „Konradas Valenrodas“ pradžios vertimas, S. Valiūno „Birutės daina“, .1. A. Pabrėžos „Esmių sau žmogelis šarpus kožnam darbie“, kai kurių užsienio poetų parašytų kūrinėlių, be to, studentiškų ano meto dainų, tautosakinių ištraukų ir kt.

-515-

KRASĖ, Žanas. Krasė, 2. Apey smerti. Uvvogas nekorios apcy s-morti. Iszrinktas ysz Kningo lynkiszkos... yr žemaytyszky yszgoldilas par konyga Jorgi Ambraziejo Pabrėža... — Žr. 216.

-534-

SYRENSKI Szymon. Syrenski, Sz. Skutki Lekarskie Niektorych Roslin i Sposob użyvvania Tyehże Roslin w roż-nych Chorobach, vvyjęte z Dzicia Symona Syreniusza Doktor: Akad. Krak. przcz Xiędza Jerzego Pabrėža Altarysty Korcian. — žr. 209.

206. **Okelevičius, J.** „Kurfaj piargates, duafju iamuy sedeti ju manimi ant kresla mano...“ [Irašas A. Liubeneckio albume, p. 117]. Rakovas [Lenkija], 1618, geg. 24. — Parašas: Joannes Okielewicz. — Aprašyta pagal mikrofilmą.

Окелявичюс, Я. Запись в альбоме А. Любенецкого.

Publikacija: *Stang, Ch. S.* Archivalia. Archivum philologicum (K.), kn. 3, 1932, p. 44-45.

Literatūra: *Biržiška, V.* Aleksandrynas. D. 1. Cikaga, 1960.

Bibliogr.: *Biržiška, V.* D. 1, papild. 3, įrašas 38a⁵.

Originalas: Krokuvos nac. muziejus. Čartoriskųjų fondai — Rkps 1403, mikrofilmas MAB — Mf 438.

OSTERMEJERIS, Natanielis Fridrikas

Biografija — žr. p. 300.

207. **Ostermejeris, N. F.** „Kowa jau atlikta...“ [Giesmė surinkimininko Fridriko Grenco atminimui. B. v.?, 1826]. — Aprašyta pagal šaltinius.

Остермейерис, Н. Ф. Песнопение в память о Фридрихе Гренце.

Literatūra: *Biržiška, V.* Aleksandrynas. D. 2. Cikaga, 1963.

OVIDIJUS, Publijus Nazonas

Ovidijus, P. N. Amores. [Vertė. D. Poška]. — Žr. 263.

PABRĖŽA, Jurgis (Ambraziejus)

(1771 I 14?—1849 XI 11)

Botanikas, švietėjas, rašęs ir eilėraščius. Gimė Vėčių k., Lenkimų par. Mokėsi Kretingos parapijinėje mokykloje ir gimnazijoje. 1793 m. buvo įstojęs į Vilniaus vyriausiosios mokyklos Medicinos fakultetą, bet po metų perėjo į Varnių kunigų seminariją. Ją baigęs, kunigavo Plungėje ir Kartenoje. Norėdamas daugiau laiko skirti mokslui, jis 1816 m. įstojo į Kretingos bernardinų vienuolyną. Ten gyvendamas, išvažinėjo visą Žemaitiją ir dalį Rytų Prūsijos, surinko, surūšiuo bei aprašė visą matytą augmeniją, kurė lietuvišką botanikos terminologiją. Sudarė savotišką lietuvių kalbos rašybą. Artimai bendravo su Vilniaus universiteto profesoriais J. Jundzilu, J. Volfgangu ir kt. Mirė Kretingoje. Jam gyvam esant, nė vienas jo darbas nebuvo išspausdintas.

208. **Spasabs** kaip reyk apsyeyte só Lygonays, kór nierra Daktaru,— teypojaus kaip sarginty Lygonis, Kóumi gidite,— Kokius anyms dóuty walgius yr gierymus czieso Lygos, yr gínat anyms. [Vertė J. A. Pabrėža. Kartena. Telšių pav.], 1813. 14 p.— Antr. p.: Iszdouts Pe-

tersburgy Drókarnie Gidącziu.— Aprašyta pagal šaltinius.

Советы по уходу за больными.

Literatūra: *Salys, A.* Kretingos vienuolyno lietuviškieji rankraščiai. Svetimo darbas (K.), 1927, Nr 1, p. 21-22.

209. **Syreński, Szymon.** Skutki Lekarskie Niektórych Roslin i Sposób używania Tychże Roslin w różnych Chorobach, wyjęte z Dzieła Symona Syreniusza Doktor: Akad. Krak. przez Xiędza Jęrzego Pabręza Altarysty Korcian. [Kai kurių augalų gydymosių ypatybės ir jų panaudojimo būdai įvairių ligų atveju, paimta iš Simono Sirenijaus... veikalų...] T. 2. [Kartena. Telšių pav.], 1814. [68], 246 p. 21×18 cm.— T. 1: I. Hryniewicz. Opisania Roslin. (Rankr. LRB — PR 1305).

Сиреньски, Ш. Лечебные свойства некоторых растений и их употребление при различных болезнях.

Tekstas lietuvių k.: Imiona Żmuydzkie triwjalne Roslin wtecy Xiędze umieszczonych. [Paprasiai vartojami žemaitiški augalų pavadinimai], p. 16-20.

Bibliogr.: *Балтрамайтис, С.* Сведения о литовских рукописях. Живая старина (СПб.), 1894, вып. 1, с. 103. — *Biržiška, V.* D. 2, papild. 2, įrašas 471a.

Originalas: LRB — PR 1304.

210. **Pabrėža, J. A.** „Esu saw Zmogelus szarpus koznamy darby...“— Ape neuczeiwus apsyeymus jawnumenas.— Ape Pipkinika. [Eilėraščiai]. B. v.?, apie 1815-1820.— Aprašyta pagal šaltinius.

Пабрѣжа, Ю. А. Стихи.

Manoma, kad J. A. Pabrėža yra autorius ir dar kelių eilėraščių, esančių rankraštiniam S. Daukanto dainų palikime (žr. įrašą 74).

Publikacijos: *Lietuvių literatūros istorijos chrestomatija.* Red. K. Korsakas ir J. Lebedys. V., 1957, p. 327-328, 2 eilėraščiai.

Biržiška, V. Nežinomi senieji lietuviški tekstai. K., 1931, p. 41-43, atsp. iš „Tautos ir žodžio“, kn. 7.

Literatūra: *Lietuvių literatūros istorija.* T. 1. Red. K. Korsakas. V., 1957, p. 535.— *Grigas, K.* Simono Daukanto lietuvių tautosakos rinkiniai ir leidiniai. Lietuvos TSR Mokslų akad. darbai. Serija A, 1958, t. 1, p. 228, 231.

211. — Pamokslaj apei septinis Sakramentus. B. v.?, apie 1820. 1096 p.— Aprašyta pagal šaltinius.

— Проповеди о семи таинствах.

Literatūra: *Volončevskis, M.* Zemaitiu viskupiste... D. 2. V., 1848, p. 73.— *Povilonis, J.* Zemaičių vestuvės. K. Ambr. Pabrėžos pamoksluose. Naujoji Romuva (K.), 1939, Nr 48, p. 873-875; K. Ambrozijaus Pabrėžos pamokslų stilius. Dienovidis (K.), 1939, Nr 3, p. 122-126.

Bibliogr.: *Балтрамайтис, С.* Сведения о литовских рукописях. Живая старина (СПб.), 1894, вып. 1, с. 103.

212-13. — [Pamokslai. Aut. pratarmė: „Skaytitojau Milas!“], kn. 1, p. [I]. Kn. 1-2. [Kretinga, Salantai ir kt.], 1808-1822. [VIII], 711 p. 21,5×19 cm.

— Прововеди.

212. Kn. 1. Apey Sakramentus ógólnay, yr Apey Nekórius Sakramentus ipatingay. 284 p.

213. Kn. 2. Pamoksláy Apey Małony Artyma. 285-711 p.

M. Valančiaus duomenimis, J. A. Pabrėžos rankraščių pamokslų knygu, tikriausiai, buvę ir daugiau.

Literatūra: *Volončevskis, M.* Žemajtių vyskupistė... D. 2. V., 1848, p. 73-74.

Bibliogr.: *Балтрамайтус, С.* Сведения о литовских рукописях. Живая старина (СПб.), 1894, вып. 1, с. 103. — *Biržiška, V. D. 2, papild. 2, įrašas 535a.*

Originalas: VUB — D 57.

214. — Katechizmay ļaykó dydzióy Jubileusza. Apie pavinastis krikščioniyis dieley sawys. Sakity Telsziusy, yr Kretingoy.— Apey tykra wiera yr Bažnyczy Szwęta. Sakity Prususy Parakwyiey Szylgaly par Jubileusza dydijį ļaykó Sckmyniu. [Telšiai-Kretinga ir kt.], 1827. 99+? p.— Aprašyta pagal šaltinius.

— Прововеди.

Literatūra: *Tėvas Jeronimas. [J. Pečkaitis].* Atsiliepimai del Pabrėžos jo 150 m. gimimo sukaktuvėms. Kosmos (K.), 1920/1921, sąs. 2/3, p. 293.

Bibliogr.: *Biržiška, V. D. 2* ir papild. 1, 3, įrašas 582; D. 2, įrašas 591.

215. — Promycek Zwiastujący Tablicę Chorób. [Spindulėlis, skelbias ligų lentelę. Aut. pratarmė, p. [5-13]. Kretinga, 1827]. 792 p. įv. pag. 18,5×11 cm.

— Латинско-польско-жямайская таблица названий наиболее распространенных болезней.

Tekstai lietuvių k.: Tablica Nazwisk Chorob naypospolitszych Łacińsko-Polsko-Zmudzka... [Labiausiai paplitusių ligų pavadinimų lentelė lotynų, lenkų ir žemaičių kalba], p. 1-384.— Przydatek Do Tablicy Nazwisk Chorób naypospolitszych... [Priedas prie labiausiai paplitusių ligų pavadinimų lentelės...], p. 385-548.— Słownik Zmudzko-Polsko-Łaciński różnych Imion wyrażających Choroby... [Įvairių ligų žemaitiškų, lenkiškų ir lotyniškų pavadinimų žodynas], p. [38-148].

Rašydamas šį darbą, J. A. Pabrėža rėmėsi olandų mediko S. Blankarto žodynu „Lexicon medicum graecolatinarum“ (pirmasis leidimas 1679 m.).

Bibliogr.: *Biržiška, V. D. 2, papild. 2, įrašas 591a.*

Originalas: LRB — PR 1014.

216. **Krasė, Žanas.** Apey smerti. Uwogaz nekórios apey smerti. Iszrinktas ysz Kningo lynkóriszkos, kórios prade: Siódka, y święta śmierć, przez W. X. Jana Krasseta Soc. Jesu yr zemaytyszkay yszgólditas par kónyga Jórgi Ambraziejó Pabrėža... [Kretinga], 1828. 124, [4] p.— Aprašyta pagal šaltinius.

Красэ, Ж. Размышления о смерти.

Versta iš prancūzų teologo Ž. Krasė (Jean Crasset) knygos „La Belle Mort...“ lenkiškojo vertimo.

Bibliogr.: *Biržiška, V. D. 2, įrašas 599.*

217. **Pabrėža, J. A.** Dictionarium Botanicum Latino Samogiticum. [Botanikos žodynas lotynų—žemaičių kalbomis. 860 augalų pavadinimų. Kretinga, 1829?]. [16] p. 35×21,5 cm.

Пабрежа, Ю. А. Латинско-жямайский ботанический словарь.

Spėjama, kad buvę dvi žodyno redakcijos. Antroji apėmusi daugiau kaip 1400 augalų pavadinimų.

Literatūra: *Daugis, Я.* Юргис Пабрежа — пионер литовской ботаники. Ботан. журнал (М.-Л.), 1964, № 2, с. 288-290.

D. [P. Janušis]. Kun. Jurgis Ambroziejus Pabrėža ir jo raštai. Varpas (Tilžė), 1898, Nr 4, p. 62.

Originalas: MAB — F 9—3254.

218. — Nomenclator Botanicus seu comparatio Nominum Veteris Botanicae ad nomina Botanicae systematicae per Ambrosium Georgium Pabrėž... [Botanikos vardynas, arba Senosios botanikos pavadinimų palyginimas su sisteminės botanikos pavadinimais...]. Kretinga, 1829. 72 p.— Aprašyta pagal šaltinius.

— Список названий растений.

Sis vardynas buvęs parašytas, tikriausiai, lotynų kalba. Tačiau J. A. Pabrėža beveik visuose savo raštuose šalia lotyniškų ir lenkiškų pavadinimų duodavo ir lietuviškus atitikmenis.

Literatūra: *Volončevskis, M.* Žemajtių vyskupistė... D. 2. V., 1848, p. 74.

Bibliogr.: *Biržiška, V. D. 2. Rankr., įrašas 604c.*

219. — Sryje Balsenyyny. Biiluu Žemayt. Lotinyyniu Par Kónyga Ambrozieejó Paabrėža sóorinktuu. [Abėcėlinis botanikos terminų sąrašas. Aut. pratarmė: „Keelets žoodiu pri Skaytiitojauš“, p. [5-6]]. Kretinga, 1834. [8], 505 p. 18×11 cm.

— Алфавитный список ботанических терминов.

Publikacijos: *Pabrėža, J. A.* Iš Pabrėžos nespausdintų botanikos raštų. [Parengė J. Elisonas]. Kosmos (K.), 1922/1923, sąs. 1, p. 46-51; sąs. 2, p. 183-186; sąs. 3, p. 283-292, ištraukos; Iš Pabrėžos botanikos terminų. [Parengė J. Elisonas]. Ten pat, sąs. 1, p. 87-90, ištraukos.

Bibliogr.: *Biržiška, V. D. 2* ir papild. 1, 2, įrašas 659.

Originalas: Visasaj. Botanikų d-ja. Lietuvos TSR skyrius, mikrofilmas MAB — Mf 113.

220. — Waardaa tayslynyee Augimiu atsi-
dantiu Augmyničzioo žemaytynyee Ozweráčzio
saawiejy Augmes liig šziol aatrasas Zemaay-
tiusy, Lyyitówoo, Wolyynyjoo, yr Padoolyjoo:
só prijuungsyno Waarduu paprastuuju Zemaay-
tyszku, Lyyitóowyszku, Pruusyszku, yr Laat-
wyszku žmonyms tuu Taautuu geraa žyynomu.
Par Kónyga Ambroziejó Jóorgi Paabreža. —
Supplementum Dictionarii Botanici Latino Sa-
mogitici. [Lotyniško bei žemaitiško botanikos
žodyno papildymas]. Kretinga, 1834. [2], 189,
[36], 11 p. 23×18 cm. — Dalis teksto lot. k.

— Дополнения к латинско-жямайтскому ботаниче-
скому словарю.

Bibliogr.: *Biržiška*, V. D. 2 ir papild. 1, 2, įra-
šas 660.

Originalas: LRB — PR 1303.

221. — Apce Baltouji Pluudi Motryszkuuju.
[Ligos ir jos gydymo aprašymas. Kretinga],
apie 1820-1840. II, 109 p. — Aprašyta pagal šal-
tinius.

— Описание женской болезни (белей) и способы
ее лечения.

Literatūra: *Salyšs*, A. Kretingos vienuolyno lie-
tuviškieji rankraščiai. *Svietimo darbas* (K.), 1927,
Nr 1, p. 21.

222. — Apie slogas plaučių. — Apie slogas
nosies. — Apie slogas kudikių ir vaikų. — Apie
kosulį. — Apie dusulį ir slogas smaugiančiąsias.
[Kretinga, apie 1820-1840]. 144 p. — Aprašyta
pagal šaltinius.

— О различных видах простудных и других забо-
леваний.

Literatūra: *D. [P. Janušis]*, Kun. Jurgis Ambro-
ziejus Pabreža ir jo raštai. *Varpas* (Tilžė), 1898,
Nr 4, p. 62.

223. — Augimiste Žemaytyny. [Suklasifikuo-
tas augalų sąrašas. Red. J. Volfgangas. Kre-
tinga, apie 1820-1840]. 12 lap. — Lygiagr. teks-
tas lot. k. — Aprašyta pagal šaltinius.

— Список растений.

Literatūra: *Daigus*, H. Юргис Пабрежа — пионер
литовской ботаники. *Ботан. журнал* (М.-Л.), 1964,
№ 2, с. 290.

224. — Elenchus nominum vegetabilium Ia-
tino samogiticorum. [Augalų pavadinimų sąra-
šas lotynų ir žemaičių kalbomis. Kretinga,
apie 1820-1840]. 27 p. — Aprašyta pagal šal-
tinius.

— Список названий растений на латинском и жя-
майтском языках.

Literatūra: *Daigus*, H. Юргис Пабрежа — пионер
литовской ботаники. *Ботан. журнал* (М.-Л.), 1964,
№ 2, с. 290.

225. — Pamokslós arba Erts apraszims wy-
sokiu baysibiu Gricka Neczistatas par kónyga
Jórgi Pabreža poraszits. [Kretinga, apie
1820-1840]. 280 p. — Aprašyta pagal šaltinius.

— Проводеи, или Описание всевозможных грехов.

Literatūra: *Volončevskis*, M. Zemajtiu viskupis-
tė. D. 2. V., 1848, p. 73. — *Tėvas Jeronimas [J. Pečkai-
tis]*. Atsiliepinimai del Pabrėžos jo 150 m. gimimo sukak-
tuvėms. *Kosmos* (K.), 1920/1921, sąs. 2/3, p. 294.

226. — Sąrašasžs Weyslu yr Skyyrtiu že-
maytyszkaa-lotiinyszku. [Kretinga, apie 1820-
1840]. 69 p. — Aprašyta pagal šaltinius.

— Список названий растений.

Literatūra: *Daigus*, H. Юргис Пабрежа — пионер
литовской ботаники. *Ботан. журнал* (М.-Л.), 1964,
№ 2, с. 290.

227. — Tayslós Augumyynis etc. tai yra Bo-
tanika paraszyta „Kónyga Ambroziejó Paabre-
zos.“ — [Kaltinėny, Laukuvos, Luokės, Papi-
lės, Pavandenio, Tverų, Užvenčio, Varnių para-
pijų lietuviškų pavardžių sąrašai. Aut. pratar-
mė, lap. [1-2]. Kretinga], 1843. [2, 157] lap.
23,5×18 cm. — Dalis teksto latvių, lenkų ir
lot. k.

— Ботаника.

Bibliogr.: *Biržiška*, V. D. 2 ir papild. 1, 2, įra-
šas 777.

Originalas: LRB — PR 136.

228. — Tayslós augumyynis, kóremy taalpy-
nas augimys ligszioł raastosys teyp muososys
kayp nekórios swetszaalys só prijungymó ablad-
ny prajoowa weykala yr sóraašzima waarduu
paprastuuju teyp žemaytyszku, kaypo pruusysz-
ku, laatwyszku yr waarduu tayslyyniu žemay-
tyszku só lotiinyszkaus. Par kónyga Ambroziejó
Paabreža. . . [Aut pratarinė: „Prajows Weyka-
la“, p. I-LXI. Kretinga], 1843. LXII, 980 p.;
9 iliustr. lap. 35×22 cm.

— Ботаника.

Publikacija: *Pabrėža*, A. Botanika, arba Tais-
lius augaminis. Senado, 1900, sutrumpinta.

Literatūra: *Saulys*, K. Kun. J. A. Pabrėžas ir
jo raštai. *Draugija* (K.), t. 14, Nr 53, 1911, p. 23-31. —
Gabrys, J. [J. Paršaitis]. Lietuvių literatūros apžvalga.
2-asis leid. Klaipėda, [1924], p. 235-239. — *Daigus*, J. Kaip
kun. A. Pabrėža augalų vardiną kūrė. *Gamta* (K.),
1937, Nr 4, p. 231-235. — *Sendzikas*, K. Šalinių pakąstas
kun. J. Pabrėžos darbo žiedas. *Draugija* (K.), 1939,
Nr 6, p. 378-382.

Bibliogr.: *Biržiška*, V. D. 2. Rankr. įrašas 777a.

Originalas: LRB — PR 724.

229. — Mokslós Rodas Ko reyck Norę Geró
smerčzió nóumyrti. Padalits i dwy daly. Išzinius
Ysz Wayriu kningu lotinyszku Lėkyszku yr Ze-
maytyszku Par Kónyga Ambroziejó Pabreža.

[Kretinga], 1844 [ar 1834?]. 34 p.— Aprašyta pagal šaltinius.

— Учение о том, как хорошей смертью умереть.

Literatūra: *Salys, A.* Kretingos vienuolyno lietuviškieji rankraščiai. Švietimo darbas (K.), 1927, Nr 1, p. 21.

Bibliogr.: *Biržiška, V. D.* 2, papild. 1, įrašas 788a.

230. — Rekolekcyjs Dwasyszkas I tris dyjnas Padalitas Dieley Pažitka Dwasyszka Parakwyjonu Kretingyniu... Par Konyga Ambroziejó Jórgei Pabrėža... Kretinga, 1846. [172] p.— Aprašyta pagal šaltinius.

— Проповеди.

Bibliogr.: *Biržiška, V. D.* 2 ir papild. 1, įrašas 833.

231. — Parkratims Sumenys sógadnus tymus, kóryi tykrai nor atmintyis wysus nóusydiejymus... sórinkt's ysz wayriu kningu dwasyszku, par Kónyga Ambróziejó Pabrėža... Kretinga, 1849. 479 p., XXIII lap.— Aprašyta pagal šaltinius.

— Отчет совести.

Publikacija: *Pabrieža, E.* Parkratima (an saužines... [Tilžė], 1849 [kontraf. 1869]. 89 p., ištrauka.

Bibliogr.: *Biržiška, V. D.* 2, papild. 1, įrašas 892a.

* * *

Literatūra: *Dagys, J.* Jurgis Pabrėža — pirmas žemaičių botanikas. *Mūsų girios*, 1960, Nr 1, p. 27-29; *Medžiaga tirti biologijos istorijai Lietuvoje XIX a. Rink.*: Iš moksių istorijos Lietuvoje. T. 1. V., 1960, p. 34-40; *Darius, H.* Jurgis Pabrėža — pioner litovskoj botaniki. *Ботан. журнал (М.-Л.)*, 1964, № 2, с. 288-291. — *Kanopka, E. J.* Pabrėža — liaudies gydytojas. *Mokslas ir gyvenimas*, 1960, Nr 1, p. 36-37. — *Cilvinaitė, M.* Jurgio Pabrėžos rankraštinis palikimas. *Bibliotekų darbas*, 1961, Nr 4, p. 29. — *Kviklytė, A.* ir *Kalutaitė, D. J.* Pabrėžos kerpių ir samanų rinkinys. *Biologija*, t. 2, 1962, p. 65-73.

Volončevskis, M. Zemajtių vyskupistė... D. 2. V., 1848, p. 71-75. — *Pabrėža, J. A.* Kun. A. Pabrėžos laiškai pas S. Daukanta. *Lietuviškas knygynas (Scnado)*, 1897, kn. 1, Nr 2, p. 21-23; Nr 3, p. 36; kn. 2, Nr 5, p. 22-24; J. A. Pabrėžos laiškai kun. J. K. Gintilai. [Paskelbė K. Sendžikas]. *Mūsų senovė (K.)*, t. 2, Nr 3(8), 1938, p. 489-498; Nr 4(9), 1939, p. 660-663. — *Hryniewicz-ki, B.* Książdz Jerzy Pabrėż (O. Ambroży), zasłużony badacz flory Zmudzi. *Wszczęświat (Warszawa)*, 1914, 18 stycz., s. 33-38; *Tentamen florae Lithuaniae*. Warszawa, 1933, s. 3-66, 70, 104 ir kt. — *Gabrys, J.* [J. Paršaitis]. *Lietuvių literatūros apžvalga*. 2-asis leid. Klaipėda, [1924], p. 232-239. — *Biržiška, M.* Mūsų raštų istorija. D. 1. 2-asis leid. K., 1925, p. 100-102. — *Dambrauskas, A.* [A. Jakštas]. *Kun. Ambroziejus Kašarauskis. Tauta ir žodis (K.)*, kn. 3, 1925, p. 249-250. — *Rūškys, P.* Kunigas Jurgis (Tėvas Ambroziejus) Pabrėža įžymius žemaičių floristas. *Švietimo darbas (K.)*, 1925, Nr 8, p. 833-843. — *Vaižgantas.* Raštai. T. 11. K., 1929, p. 59-75. — *Biržiška, V.* Nežinomi senieji lietuviški tekstai. K., 1931, p. 38-44, atsp. iš „Tautos ir žodžio“, kn. 7; *Aleksandrynas, D. 2.* Čikaga, 1963. — *Regelis, K.* Lietuvos floros šaltiniai. 2. Herbarium Pabrėža. Vytauto Didžiojo un-to

Botanikos sodo raštai (K.), [t. 2], 1932, p. 28-64. — *Gintila, J. K.* Kun. A. Pabrėžos oficialusis nekrologas. [Paskelbė V. Biržiška]. *Mūsų senovė (K.)*, t. 2, Nr 2(7), 1938, p. 341. — *Mačius, A.* Pirmieji Lietuvos botanikai ir augalų tyrinėtojai. *Farmacijos žinios (K.)*, 1938, Nr 1, p. 7-8.

PAIUTOM

232. „Paiutom nawina. Nories nibiszkie negierem wina...“ [Klierikų rašytas eiliuotas sveikinimas seminarijos vyresniojo vardinių progai]. B. v., XIX a. pradžia. — Aprašyta pagal publikaciją.

Поздравление в стихах.

Publikacija: *Biržiška, V.* Nežinomi senieji lietuviški tekstai. K., 1931, p. 56-57, atsp. iš „Tautos ir žodžio“, kn. 7.

PALIEPIMMAS

233. **Paliepimmas** del krikščionijžkos Pagalbos tokiu Žmonu, kurrus kas negýwus randa. [Prūsijos karaliaus Fridricho II įsakas]. B. v., 1775. 2 p. — Parašas: Friderich.

Приказ прусского короля Фридриха II об оказании первой помощи пострадавшим.

Įsakas pasirašytas 1775 m. lapkričio 15 d. Berlyne.

Publikacija: *Prūsijos valdžios gromatos...* [Sudarė P. Pakarklis]. V., 1960, p. 56, 610-611, anot. ir faksimilė.

Originalas: MAB — F 25—157, lap. 26.

PAMOKSLAI

234. [Pamokslai. Dołnuva, 1792-1795]. 1064 p. 18×10 cm.— Tekstas lietuvių ir lenkų k.— Aprašyta pagal šaltinius.

Проповеди на литовском и польском языках.

Rankraštyje buvę 60 lietuviškų pamokslų, kurių nemaža dalis pasirašyta Dominiko Dambrausko (Dąbrowski) ir keletas Rudolfo Simkevičiaus. Pamokslai sakyti Troškūnuose, Dołnuvoje, Subaciūje, Palėvenėje, Karsakiškyje, Raguvoje ir kt.

Bibliogr.: *Biržiška, V. D.* 1, papild. 4, įrašas 291b.

235. [Pamokslai]. Troškūnai, 1782. 34×19,5 cm.— Tekstai lietuvių, lenkų, lot. k.— Aprašyta pagal šaltinius.

Проповеди на литовском, польском и латинском языках.

Dviejų lietuviškų pamokslų autoriai yra Teofilis Libe-ravičius ir Felicijonas Svegzdavičius.

Bibliogr.: *Biržiška, V. D.* 1, papild. 2, įrašai 268a, 268c.